

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

44

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-23-0

2003 11 10

9395458

BRNO 2003

280, -

PŘEHLED VÝZKUMŮ 44

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: infor@iabrno.cz
Odpovědný redaktor:	doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Ing. Petr Škrdla, PhD., Mgr. Balázs Komoróczy, PhDr. Lubomír Šebela, CSc., PhDr. Jiří Doležel, Dana Gregorová, Alice Del Maschio
Na titulním listě:	Středověký hrádek Vratěnin, okr. Znojmo. Foto: Miroslav Bálek
Tisk:	Bekros
Náklad:	350 ks

© 2003 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

MAŠOVICE (okr. Znojmo)

„Pšeničné“. LnK – III. supeň. Vpk – IV. supeň. MMK – fáze Ia (Lengyel I). Sídliště. Rondel. Záchranný výzkum.

Od sklonku srpna do poloviny listopadu probíhala již III. etapa záchranného archeologického výzkumu v poloze „Pšeničné“ u Mašovic. Na trase komunikací A, B, a C o rozloze 4500 m² bylo zjištěno na 100 objektů a dalších 60 se nachází v neprozkoumané skryté části trasy C. Nejstarší osídlení představuje několik jam datovaných do nejmladší fáze kultury s lineární keramikou (fáze III). K významným nálezům náleží aplikace lidského obličejce z keramické nádoby, tak jako celá nádoba se šáreckým výzdobným stylem, která je první celou nádobou nalezenou po několika desetiletích na Moravě. Unikátní je i nález keramického importu hruškovité nádoby kultury s vypíchanou keramikou (IV. stupeň) v hlínku nejstarší fáze MMK Ia. Výzkum se soustředil především na průzkum severní brány mašovického rondelu kultury s moravskou malovanou keramikou - fáze Ia (Lengyel I) a jeho vlastního zázemí. Terénní situace ukázala, že se jedná o konstrukčně unikátní variantu dvojitého rondelu s křídlovitými vstupy, která je kombinací popsaných typů Lochenice-Unternberg a Bučany-Svodín. Jedná se o první takový případ na Moravě.

Obr. 1. Mašovice (okr. Znojmo). „Pšeničné“. Celkový pohled na severní bránu dvojitého rondelu MMK.

Mašovice (Bez. Znojmo). „Pšeničné“. Gesamttaugensblick auf die Nordphorte der doppelten Kreisgrabenanlage der MBK.

Severní brána (obr. 1) má délku 30 m a šířka vstupní šije kolísá v rozmezí 2-3 m. Na základě výzkumu můžeme spolehlivě určit průměr vnitřního příkopu na 80 m, s šířkou v rozmezí 5-6 m a hloubkou 3,5-4,5 m. Průměr vnějšího příkopu je pak stanoven na 110 m, s šířkou v rozmezí 3-4 m a hloubkou 2-3 m. Propoje vnějšího a vnitřního příkopu vymezující vlastní vstupní šiji mají v prostoru severní brány délku 19 m (západní část), respektive 25 m (východní část). Délka vstupních laloků činí 3 a 10 m. Vlastní rondel byl pravděpodobně budován fázovitě, a to tak, že byl nejprve vyhlouben vnitřní příkop se vstupními laloky, následně byl připojen příkop vnitřní a nejspíše byly připojeny vnější laloky, kterými byla vyrovnána asymetrie vzniklá při hloubení vnějšího příkopu. Z vlastního sídliště MMK pochází bohatý nálezový inventář, ve kte-

rém vyniká soubor 15 zlomků ženské figurální plastiky a zloemek antropomorfní nádoby typu Svodín.

Zdeněk Čížmář, ÚAPP Brno

Resumé

Mašovice (Bez. Znojmo). „Pšeničné“. LBK – III. Stufe. STK – IV. Stufe. MBK – Phase Ia (Lengyel I). Siedlung. Kreisgrabenanlage. Rettungsgrabung.

NEMOJANY (okr. Vyškov)

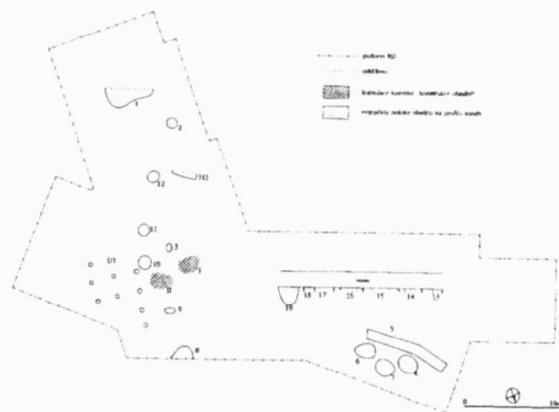
„Podhoří“. Sídliště. MMK. Záchranný výzkum.

Ve dnech 6.-8. května 2002 provedli pracovníci ÚAPP Brno záchranný archeologický výzkum v k. ú. Nemojany v trati „Podhoří“, na parcelách č. 240 a 241. Lokalita se nachází v S části tratě Podhoří, u samého úpatí hradiště sv. Martina. Na svahu orientovaném J směrem v nadmořské výšce 280 m n. m. Poloha je obtékána na J straně Rakoveckým potokem ve směru SZ-JV, ve vzdálenosti cca 200 m.

Lokalita je součástí J části Konické vrchoviny. Jedná se o tektonický prolom ve směru SZ-JV tvořený ve spodnokarbonských slepencích, z části vyplněný miocenními jíly, písky a štěrky. Prolom je úzký, místy se kotlinovitě rozšiřující, protékající Rakovcem. Ve svazích četné skalní formy, při úpatích haldy. Ve V části rozdělený hrástí do dvou větví. Nejvyšším je bod „Nad skalou“ 438 m n. m. Byla provedena skrývka ornice mocné cca 0,60 m. Na tmavém žlutohnědém sprašovém podloží v J části bylo identifikováno několik objektů. V S a Z části plochy se nad sprašovým podložím nacházela erozní deprese. Její součástí byly kulturní vrstvy a objekty, u kterých však nebylo možné určit jejich hranice. Z tohoto důvodu byla v Z části plochy vykopána sonda pomocí UDS v délce 16,5 m a šířce 1,5 m. Na jejím profilu bylo identifikováno celkem 7 objektů. Objekty byly prozkoumány buď celé, nebo jen jejich poloviny.

Na dotčené ploše bylo prozkoumáno celkem 19 sídlištních objektů, 1 kostrový hrob, 1 částečný půdorys domu s nadzemní kúlovou konstrukcí a 1 kulturní vrstva (obr. 2).

Nad sprašovým podložím, v podomítní vrstvě mocné cca 0,20 cm se nacházelo množství keramických fragmentů datová-

Obr. 2. Nemojany „Podhoří“ (2002). Celkový plán zkoumané plochy (kresba M. Holemá).

Nemojany „Podhoří“ (2002). Gesamtplan der untersuchten Fläche (Zeichnung M. Holemá).